

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

JEMIOŁUSZKA

Marcelina Jarnuszkiewicz

Mała, urocza, ruchliwa JEMIOŁUSZKA nazywana bywała też JEMIOŁUCHĄ lub IMIOŁUSZKĄ. Jej nazwa, czego można się łatwo domyślić, pochodzi od wyrazu JEMIOŁA – jemiołuszki słyną bowiem z tego, że lubią przebywać na jemiole, a jej owoce są ich największym przysmakiem. Lepkie, galaretowate jagody jemioły przyklejają się do dziobków jemiołuszek, a twarde nasiona w stanie nienaruszonym lądują w odchodach i wraz z nimi są roznoszone po całym lesie. Nazwę JEMIOŁA próbowano wywodzić od czasownika JAĆ ‘zacząć coś robić’, dawniej też: ‘trzymać, dzierżyć’ – JEMIOŁA wszak trzyma się mocno drzewa, na którym pasożytuje. Według tej koncepcji pierwotnym znaczeniem JEMIOŁY byłoby ‘ta, co chwyta, łapie’. Jednak wielość form obocznych występujących już w czasach prastłowiańskich, takich jak: jemioł, jemioła, jemioło, imela, imela, emela, omela, podważa taką tezę etymologiczną. A JEMIOŁA dla dawnych Słowian (i nie tylko Słowian, dla innych ludów również) była niezwykle ważną rośliną: wierzono w jej magiczną moc i oddawano jej cześć. Pozostałością tego jest znany i u nas bożonarodzeniowy zwyczaj zawieszania jemioły pod powałą i całowania się pod nią, co ma zapewnić miłość, życzliwość i zdrowie na cały rok.